

16 DNI AKCJI PRZECIWKO PRZEMOCY ZE WZGLĘDU NA PŁEĆ

25 listopada – 10 grudnia, 2010

2010 ZAPOWIEDŹ TEMATYCZNA

W tym roku, już po raz 20. organizowana będzie kampania 16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze Względu na Płeć. Dlatego Center for Women's Global Leadership (CWGL) poszukuje nowych sposobów na wykorzystanie kampanii do dokonania faktycznej zmiany. Z każdym rokiem przybywa nowych partnerów i partnerek, którzy włączają się w Kampanię 16 Dni Akcji aby w skali lokalnej, krajowej i ogólnoswiatowej zwrócić uwagę na problem różnych form przemocy, którym poddawane są kobiety. Zainteresowanie, jakie problem przemocy ze względu na płeć wzbudził na forum międzynarodowym, jest świadectwem mocy działań obrończyń i obrońców praw kobiet na całym świecie. Niemniej jednak, pomimo zwiększonej międzynarodowej świadomości, kobiety wciąż doświadczają niepokojącej ilości naruszeń swoich praw, ciągle pojawiają się nowe formy przemocy. My, jako obrończynie i obrońcy praw kobiet, jesteśmy odpowiedzialne/-ni za dokładne przyglądanie się strukturom, które przyzwalają na istnienie przemocy ze względu na płeć. Z licznych konsultacji z aktywist(k)ami, organizacjami i ekspert(k)ami z całego świata wynika, że jedną z takich struktur, jest militarystyka.

Choć istnieje wiele sposobów na zdefiniowanie militarystyki, nasza robocza definicja określa to zjawisko jako ideologię tworzącą kulturę strachu i podtrzymującą użycie przemocy, agresji lub dokonywanie interwencji militarnych jako narzędzi rozstrzygania sporów i narzucania politycznych i ekonomicznych interesów. Taka psychologia często przynosi zgubne konsekwencje dla prawdziwego bezpieczeństwa kobiet i społeczeństwa jako całości. Militarystyka jest specyficzną formą patrzenia na świat; wpływa na sposób w jaki widzimy naszych sąsiadów, nasze rodziny, nasze życie publiczne i innych ludzi na świecie. Być zwolennikiem/-czką militarystyki, to znaczy przyjąć założenie, że każdy ma wrogów, i że przemoc jest skutecznym sposobem rozwiązywania problemów. Brak kwestionowania militarystycznych sposobów myślenia oznacza dalsze uprzywilejowanie tylko niektórych form męskości, pozostawienie bez zmian globalnej hierarchii władzy, przyznanie bezkarności sprawcom przemocy wobec kobiet w czasie wojny. Odsunąć ideę militarystyki to znaczy stworzyć możliwość zaistnienia większej liczby rozwiązań w kwestii prawdziwego bezpieczeństwa, to dopuścić większą liczbę kobiet do życia publicznego, to stworzyć świat budowany nie na konkurencyjnej sprzedaży broni, a na autentycznych relacjach zaufania i współpracy.

We wszystkich naszych społeczeństwach istnieje konieczność przyjrzenia się i zrewidowania militarystycznych przekonań. Militarystyka pociąga za sobą konsekwencje zarówno materialne i instytucjonalne, jak i kulturowe i psychologiczne, które trudniej jest zmierzyć. Wojny, konflikty wewnętrzne i brutalne represje politycznych i społecznych ruchów domagających się sprawiedliwości – wszystkie będące skutkami kultury militarystyki – mają szczególny i często nieproporcjonalnie duży wpływ na kobiety. Gwałt używany jest jako taktyka wojenna, która ma służyć wzbudzeniu strachu i upokarzaniu kobiet i ich społeczności. Jednak przemoc na tle seksualnym to tylko jedna z form przemocy jakiej poddawane są kobiety i dziewczyny w całym ciągu nadszyc przed, w trakcie i po pozornym zakończeniu konfliktu zbrojnego. Militarystyka nie kończy się, ani nie zaczyna w strefach konfliktów zbrojnych, jak i nie ogranicza się jedynie do sfery publicznej. Rodziny „zmilitaryzowanych” mężczyzn i kobiet mogą doświadczać przemocy w swoich domach, właśnie tam, gdzie „zbrodnie wojenne” i przemoc domowa z użyciem broni dzieją się z dala od sfery publicznej; kobiety, które służą lub pracują w wojsku, tak samo łatwo stają się ofiarami gwałtów. Nawet miejsca, w których nie prowadzi się bezpośrednich działań wojennych, nie są wolne od militarystyki: z takich miejsc wysyła się oddziały wojskowe, tam produkuje się i sprzedaje broń, inwestuje w zbrojenia innych rządów zamiast wspierać działania rozwojowe. Rządy poszczególnych państw kierują się wypaczonymi priorytetami, przeznaczając ogromne części swoich budżetów na cele wojenne zamiast na opiekę społeczną, edukację, opiekę zdrowotną, zapewnianie zatrudnienia i rozwój, które przyniosłyby kobietom realne bezpieczeństwo. Dlatego też międzynarodowym hasłem przewodnim kampanii 16 Dni Akcji na rok 2010 będzie:

Struktury Przemocy: Zależności między Militarystyką i Przemocą Wobec Kobiet

CWGL przewiduje, że tematyka ta stanie się przedmiotem wieloletniego projektu. Z niecierpliwością oczekujemy rozpoczęcia Kampanii w 2010 i wykorzystania jej jako możliwości zebrania informacji o Waszych indywidualnych i zbiorowych doświadczeniach militarystyki, co pomoże nam zbudować solidniejszą strategię dla przyszłych kampanii. Zachęcamy do przyłączenia się do CWGL, przez które wspieramy skoordynowaną ogólnoswiatową feministyczną krytykę militarystyki i przemocy, jaką on podtrzymuje.

Zdajemy sobie sprawę, że motyw przewodni tej Kampanii nie jest tematem prostym, i że wiele aktywistek/-ów może doświadczyć ostrych reakcji sprzeciwu w odniesieniu do swoich starań i swojej pracy. CWGL zaleca, by wziąć pod uwagę swoje własne bezpieczeństwo przy pracy nad Kampanią. Tym osobom, które stosunkowo niedawno włączyły się w Kampanię, osobom które czują, że ich wysiłki lepiej posłużą uwrażliwianiu ludzi na przemoc wobec kobiet i prawa człowieka w ogóle oraz osobom, które nie mogą otwarcie zajmować się przeciwdziałaniem militarystyce, CWGL będzie dalej dostarczać ogólne materiały i informacje.

**The 16 Days of Activism Against Gender Violence is coordinated by
the Center for Women's Global Leadership**

160 Ryders Lane, Rutgers University, New Brunswick, NJ 08901-8555 USA;
(1-732) 932-8782; cwgl@rci.rutgers.edu; <http://www.cwgl.rutgers.edu>

Oto przykładowe kwestie jakie może poruszać kampania:

- Dyskusja nad "prawdziwym bezpieczeństwem" i równością płci
- Ekonomiczne skutki wojen i ich wpływ na kobiety
- Rola kobiet w negocjacjach pokojowych, budowaniu pokoju, dyplomacji i ich obecność na stanowiskach decyzyjnych
- Rozprzestrzenianie się broni ręcznej i rola broni w kwestii przemocy domowej
- Reparacje wojenne, leczenie i pojednanie
- Światowa produkcja i sprzedaż broni
- Przemoc w rodzinie popełniana przez żołnierzy i osoby pracujące w wojsku
- Przemoc seksualna i niewolnictwo seksualne w sytuacjach konfliktów zbrojnych
- Przemoc seksualna w wojsku
- Bezkarność sprawców przypadków przemocy wobec kobiet popełnianych przez wojsko
- Szczególne narażenie na przemoc kobiet i dziewcząt będących uchodźczyniami i osobami przesiedlonymi (Internally Displaced Persons)
- Kobiety i dziewczęta – kombatantki wojenne
- Naruszenia – przemoc wobec kobiet jakich dopuszczają się tzw. siły pokojowe
- Wykorzystywanie seksualne i przemoc wobec kobiet żyjących i pracujących w pobliżu baz wojskowych
- Stosowanie przez rządy siły przeciwko cywilom, tłumienie ruchów pro-demokratycznych
- Zawieszanie zasady obowiązywania prawa i podstawowych praw człowieka w „stanie zagrożenia”
- Stosowanie prawa „anty-terrorystycznego” w celu uciszenia obrońców praw człowieka
- Przemoc w społecznościach lokalnych i zamieszki
- Powiązania pomiędzy militarystką a konserwatywnymi siłami religijnymi
- Zanieczyszczenie środowiska w wyniku przeprowadzania operacji wojskowych i jego konsekwencje dla kobiet i dzieci
- Wydatki rządu na cele wojskowe – analiza kosztów w zestawieniu z wydatkami na programy opieki społecznej
- Policja wojskowa a instytucje społeczne (szkoły, miejsca publiczne, itd.)
- Przesyłajcie nam swoje pomysły!

MATERIAŁY DO KAMPANII 16 DNI

CWGL jest w trakcie opracowywania materiałów do Kampanii, które będą zawierać niezbędne informacje dotyczące tematu głównego i wskazówki na temat planowania Waszych działań w ramach Kampanii. CWGL będzie zamieszczać te materiały na stronie internetowej Kampanii 16 Dni Akcji przez najbliższe miesiące aż do rozpoczęcia Kampanii. Zachęcamy również do skontaktowania się z koordynatorką Kampanii 16 Dni Akcji (16days@cwgl.rutgers.edu) by zamówić wydrukowane wersje materiałów. Wszelkie informacje dotyczące różnych kwestii związanych z przemocą wobec kobiet będą jak zawsze dostępne na stronie 16 Dni Akcji dla wszystkich osób, które chcą przyłączyć się do Kampanii, a wolą skupić się na innych problemach.

Przyłącz się do ruchu 16 Dni!

Zorganizuj lub przyłącz się do organizacji wydarzeń w społeczności lokalnej, na uczelni, w kraju lub na poziomie międzynarodowym z okazji 16 Dni! Zamów materiały do Kampanii, dołącz do listy dyskusyjnej 16 Dni (zarejestruj się tutaj: https://email.rutgers.edu/mailman/listinfo/16days_discussion), skorzystaj z opracowanego i opublikowanego wcześniej Międzynarodowego Kalendarza Działania w ramach 16 Dni Akcji (dostępnego on-line pod nazwą 2009 International Calendar of Campaign Activities), który zainspiruje Cię do podjęcia własnych działań lub pozwoli Ci znaleźć informacje na temat innych grup działających w Twojej okolicy. Pamiętaj aby przed zbliżającym się listopadem poinformować CWGL o planowanych przez Ciebie projektach, które zostaną umieszczone w Międzynarodowym Kalendarzu Działania 2010 i w ten sposób dołącz do światowego ruchu 16 Dni.

Wejdź na naszą stronę!

Jeśli chcesz dowiedzieć się więcej o międzynarodowej kampanii 16 Dni Akcji Przeciwko Przemocy ze względu na Płeć, odwiedź naszą stronę <http://www.cwgl.rutgers.edu/16days/home.html>. Zdjęcia z ubiegłorocznej kampanii 16 Dni można obejrzeć na portalu Flickr pod adresem <http://www.flickr.com/photos/18578511@N04/>.

Znajdź nas na Facebook'u!

Przyłącz się do Kampanii na Facebook'u wyszukując "The Official 16 Days of Activism Against Gender Violence Campaign" i zostań naszą fanką lub naszym fanem! Będziemy tam zamieszczać najświeższe informacje, zdjęcia, linki do filmów video i inne ciekawostki na temat tego nad czym pracują inne osoby z całego świata biorące udział w Kampanii. Nie zapomnij podzielić się tam z nami swoimi spostrzeżeniami i pomysłami!

Przyłącz się do listy dyskusyjnej 16 Dni!

Przyłącz się do listy dyskusyjnej 16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć, która umożliwi uczestnikom i uczestniczkom dzielenie się pracą przeciwko przemocy, budowanie współpracy z innymi ludźmi z całego świata oraz tworzenie strategii i wymyślanie tematów corocznej kampanii. Aby dołączyć do dyskusji odwiedź stronę:

https://email.rutgers.edu/mailman/listinfo/16days_discussion.

16 Dni Akcji Przeciw Przemocy ze względu na Płeć to międzynarodowa kampania, którą zainicjował w roku 1991 Women's Global Leadership Institute, finansowany przez Center for Women's Global Leadership (CWGL) przy Uniwersytecie Rutgers. Aby symbolicznie podkreślić związek między przemocą wobec kobiet, a naruszaniem praw człowieka, a także położyć nacisk na fakt, że taka przemoc jest pogwałceniem praw człowieka, inicjatorzy wybrały dni między 25 Listopada, Międzynarodowym Dniem Przeciwko Przemocy Wobec Kobiet, a 10 grudnia, Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka.

W Polsce Kampanię od kilku lat prowadzi m.in. Fundacja Autonomia. Informacje o poprzednich akcjach, kluczowych datach i Przewodnik dla nowych działaczy/działaczek znajdziesz na naszej stronie <http://www.autonomia.org.pl>

Zachęcamy do współpracy - e-mail: fundacja@autonomia.org.pl, +48 515 47 66 59.

Tłumaczenie: Magda Wnukowicz, redakcja: Agata Teutsch - Fundacja Autonomia

The 16 Days of Activism Against Gender Violence is coordinated by
the Center for Women's Global Leadership

160 Ryders Lane, Rutgers University, New Brunswick, NJ 08901-8555 USA;
(1-732) 932-8782; cwgl@rci.rutgers.edu; <http://www.cwgl.rutgers.edu>